

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

SISTEMA RECOMANADOR

DOCUMENTACIÓ - ESTRUCTURES DE DADES I ALGORISMES - v1.0

PROJECTES DE PROGRAMACIÓ

Autors

HECTOR Pueyo Casas
(Hector.Pueyo@estudiantat.upc.edu)

AGNÈS FELIP I DÍAZ
(agnes.felip@estudiantat.upc.edu)

MIQUEL FLORENSA
(miquel.florensa@estudiantat.upc.edu)

DAVID LATORRE
(david.latorre.romero@estudiantat.upc.edu)

Supervisor

SERGIO ÁLVAREZ NAPAGAO

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

1. DESCRIPCIÓ DELS ALGORISMES	3
1.1 COLLABORATIVE FILTERING	3
1.1.1 DISTÀNCIES ENTRE USUARIS	3
1.1.2 K-MEANS	4
1.1.3 SLOPE ONE	5
1.2 CONTENT-BASED FILTERING	6
1.2.1 DISTÀNCIES ENTRE ITEMS	6
1.2.2 K-NEAREST NEIGHBOURS	8
1.3 HYBRID ALGORITHM	9
2. JUSTIFICACIÓ DE LES ESTRUCTURES DE DADES	11
2.1 COLLABORATIVE FILTERING	11
2.2 CONTENT-BASED FILTERING	13
2.3 HYBRID ALGORITHM	15
2.4 CONTROLADOR DOMINI	15

1. DESCRIPCIÓ DELS ALGORISMES

1.1 COLLABORATIVE FILTERING

1.1.1 DISTÀNCIES ENTRE USUARIS

Per tal de calcular la similitud entre els usuaris existents (ja siguin tant actius, com no actius) ho fem amb la classe `DistUsuari`.

Primer de tot, cal destacar que aquesta classe no està pensada per calcular la distància (similitud) entre tots els usuaris d'entre un conjunt, sinó de la distància des d'un usuari determinat, cap a tots els altres (és a dir, cap aquells d'un conjunt), però de forma independent (és a dir una distància seria la que va de l'usuari determinat fins a un del conjunt; una altre seria la que va de l'usuari determinat fins a un altre del conjunt...).

Per tant, per una banda, aquesta classe està associada a un determinat usuari: `Usuari "UAnalitzat"`. Primerament, la classe no hi posa cap restricció sobre si aquest usuari hagi de ser actiu o no, tot i que el més lògic és que aquest ho sigui, ja que quan el programa estigui completament implementat, i es calculi una recomanació, aquesta es calcularà per a l'usuari que ha iniciat la sessió, i per tant, per a un usuari actiu (`UActiu`).

I, per l'altre banda, la classe també estarà associada a un conjunt d'usuaris, aquells amb els quals es calcularà la distància respecte `UAnalitzat`.

La distància entre un usuari i un altre té un valor que és un número, més exactament un `Double`. És per això que la classe enmagatzema en un `HashMap` la distància que hi ha entre l'usuari `UAnalitzat` i un del conjunt donat.

Ara bé, com calculem aquesta distància? Ho fem calculant la **distància euclídea** entre els dos usuaris, segons les seves valoracions. És a dir, imaginem que volem calcular la distància entre `UAnalitzat`, i un altre usuari que anomenarem `Usuari2`, llavors:

- Primerament tindrem un `double` anomenat **suma**, on hi guardarem la diferència entre els dos usuaris. Primerament, aquest `double` l'inicialitzarem a 0.
- Llavors, per cada ítem que hagi valorat `UAnalitzat`, mirarem si aquest també l'ha valorat `Usuari2`. En cas que, per a un ítem, això no sigui així, no farem res. Però en el cas que l'ítem també l'hagi valorat `Usuari2`, llavors calcularem la diferència que hi ha entre la puntuació de la valoració per a aquest ítem de `UAnalitzat`, respecte la puntuació de la valoració de `Usuari2`. Això ho podem fer ja que un usuari només pot fer una valoració sobre un determinat ítem.

Un cop haguem calculat aquesta diferència per a un ítem, calcularem el quadrat d'aquesta i l'afegirem al double suma.

- Un cop ja haguem fet el pas anterior per tots els ítems de UAnalitzat, farem **l'arrel quadrada del double suma**, calculant així la distància euclídea entre els dos usuaris.

En la majoria de casos, el resultat de la distància entre dos usuaris serà aquest, però es poden produir dos casos en que això no sigui així:

- Si aquesta suma supera el valor **20**, llavors la distància entre aquests dos usuaris la considerarem màxima, i per tant farem que la distància sigui de **20**.
- En el cas que no s'hagi trobat cap ítem comú entre els dos usuaris, retornarem també la distància màxima, **20**, ja que això ens impossibilita fer una comparació entre aquests dos usuaris.

Em triat que la distància màxima entre dos usuaris sigui **20** experimentalment, ja que si triem un valor molt alt, llavors això dificultarà la creació de clusters correctament a l'algorisme k-Means, ja que hi haurà una diferència molt gran entre aquells usuaris que no s'han pogut comparar (ja que no coincideixen en termes d'ítems), i aquells que sí.

1.1.2 K-MEANS

L'algorisme k-Means és un mètode d'agrupament que té com a objectiu la partició d'un conjunt de n elements en k clusters en el qual cada observació pertany al grup més proper a la mitjana del clúster.

En aquest cas volem fer clústers d'usuaris (u_1, u_2, \dots, u_n). Volem fer k particions de tal forma que cada usuari estigui amb un grup d'usuaris semblants. Per tal de determinar la proximitat entre dos usuaris diferents posseïm la distància entre cada parell d'usuaris. La distància és la distància **euclídea** i es calcula a partir de les valoracions de cada usuari a un ítem.

Primer de tot, assignarem un usuari a cada cluster, cada cluster contindrà un usuari diferent, i aquest usuari representarà el centroid. Per defecte hem posat un total de 3 clusters, però aquest número pot ser canviat desde la consola de comandes. Hem escollit una k de 3 ja que és un valor que bastant neutre que sol donar resultats en la mitjana, aquest valor l'hem trobat a partir de l'experimentació.

Tot seguit l'algorisme fa el següent procediment:

- S'itera per tots els usuaris que es disposen i es busca la distància de l'usuari a cada centroid.
- Al no disposar de punts en el espai, ni 1 ni 2 ni n dimensions, hem recorregut a només fer servir les distàncies per calcular distàncies a centroides. Aprofitem que un centroide és la mitjana de tots els punts del cluster per calcular la distància. D'aquesta forma tenim que la distància d'un usuari a un centroide és la mitjana de totes les distàncies entre l'usuari i tots els altres usuaris del cluster.
- Un cop hem calculat totes les distàncies a tots els clusters, ens quedem amb aquell cluster a menor distància ja que ens interessa ajuntar usuaris semblants.
 - Col·loquem l'usuari al cluster a mínima distància, si no és que ja estava dins del cluster a menor distancia.
 - Repetim aquest procés unes 20 vegades per tal d'assegurar-se que els clusters es formen d'una equitativa i correcte sense haver d'iterar moltes vegades.

1.1.3 SLOPE ONE

Slope One és un algorisme utilitzat per fer collaborative filtering i consisteix en predir la valoració que donaria l'usuari actiu a un ítem donat, a partir de les valoracions fetes per altres usuaris. Els altres usuaris solen ser usuaris pròxims, és a dir, amb gustos similars i es treuen del k-means.

La tècnica de Slope One es basa en que, depenent de com els usuaris propers, a l'usuari actiu, valoren uns certs ítems, l'usuari actiu valorarà de forma similar aquest ítems, ja que acostumen a tenir les mateixes preferències.

El càlcul del Slope One tracta d'agafar tots els ítems valorats per els usuaris del mateix cluster i mirar les desviacions entre el producte del que es vol predir la valoració i un altre ítem que l'usuari veí ha valorat. D'aquestes desviacions entre parells d'ítems d'un mateix usuari, se'n treu una mitjana la qual és sumada a la valoració que ha fet l'usuari actiu sobre aquell ítem.

Així doncs amb el Slope One aconseguim saber com valoraria un cert ítem un cert usuari per posteriorment recomanar-li o no.

1.2 CONTENT-BASED FILTERING

Content-based filtering és l'estratègia que es basa en recomanar a l'usuari una sèrie d'ítems en funció a la seva activitat, és a dir els ítems amb els que ha interactuat i que li han agradat més o menys.

A diferència de Collaborative Filtering (apartat 4.1) aquest algorisme no necessita la informació d'altres usuaris, tan sols li calen les seves valoracions i el set d'ítems que s'utilitzaran.

Per aconseguir aquestes recomanacions s'utilitza l'algorisme k-nn (k-nearest neighbours, més informació sobre aquest algorisme a l'apartat 4.2.2), el qual retorna els k ítems més semblants al ítem sobre el que volem una recomanació.

1.2.1 DISTÀNCIES ENTRE ÍTEMS

Per tal de calcular la similitud entre els ítems existents (aquells que haguem carregat d'un fitxer de dades) ho fem amb la classe DistItem.

A diferència de la classe DistUsuari, en que es mesurava la distància d'un usuari a un conjunt d'usuaris, aquí no tenim cap ítem en concret, sinó que donat un conjunt d'ítems calculem la distància entre tots aquests, a tots aquests, i de forma independent, com a DistUsuari, és a dir, donat un ítem del conjunt calculariem la distància entre aquest i un altre ítem del conjunt, fent això fins a trobar totes les combinacions possibles d'ítems.

Per tant, la classe estarà associada amb un conjunt d'ítems, que lògicament seran tots aquells dels quals disposem (que haguem creat a partir d'un fitxer de dades), ja que quan creem una recomanació, ho voldrem fer tenint en compte tots els ítems.

De forma igual que amb la classe DistUsuari, a la classe DistItem la distància entre un ítem i un altre s'expressa amb un número, un Double.

Ara bé, com calculem la distància en aquesta classe? Ho farem també calculant la **distància euclídea**, tot i que entre dos ítems, segons els atributs de cada TipusAtribut que aquests dos tenen. Però aquí és una mica més complicat que respecte DistUsuari, ja que aquí segons el valor "tipusDada" de cada TipusAtribut, ho haurem de fer d'una manera o altre.

Comencem, doncs, pel principi. Imaginem que volem calcular la distància entre dos ítems, un l'anomenarem item1, i l'altre item2.

- Primerament, tindrem un double anomenat **suma**, on hi guardarem la diferència entre els dos ítems. Primerament, aquest double l'inicialitzarem a 0.

- A més, abans de calcular res, per a cada ítem ordenarem els seus atributs (els atributs (de la classe Atribut) als que està associat) pel TipusAtribut de cada un d'aquests, de forma que, donat un ítem, poguem saber per a quins TipusAtribut tenim informació.
- LLavors, per a cada TipusAtribut que tinguem informació de item1, mirarem, per una banda, si aquest TipusAtribut és calculable (tipusDada == true, de TipusAtribut), i de l'altre, si també tenim informació d'aquest TipusAtribut (és a dir atributs associats a aquest TipusAtribut) per a ítem2. En cas que alguna d'aquestes dues coses no es compleixi, no farem res per a aquest TipusAtribut, ja que no podem comparar els dos ítems amb aquest TipusAtribut.

Però si les dues coses es compleixin, si que podrem. LLavors, el que farem és calcular una diferència per al TipusAtribut actual entre els atributs d'aquest TipusAtribut de item1, respecte item2. Aquesta diferència, anirà de 0, a 10 (essent 0 la similitud completa, i 10 el contrari). Però segons el tipusDada del TipusAtribut actual, calcularem aquesta diferència d'una forma u altre:

- Cas tipusDada == **"Bool"**: Aquest cas és fàcil, ja que un booleà només pot ser cert o fals. A més, un ítem només pot tenir un atribut d'aquest TipusAtribut. Per tant, si el valor del atribut de item1 és diferent que el de item2, llavors la diferència serà 10. En canvi, si és igual, serà 0.
- Cas tipusDada == **"String"**: Aquest cas és el més complicat, ja que aquí un ítem pot estar associat amb diversos atributs que estiguin associats a aquest TipusAtribut (per exemple: un ítem pot estar associat amb els atributs: Drama, i Tragèdia; pertaneixents tots dos al TipusAtribut amb nom: Gènere). LLavors el que farem serà:
 - Primer, calcular quants amb quants atributs d'aquest TipusAtribut està associat l'ítem (item1 o item2) que té menys associacions d'aquest. A aquesta quantitat l'anomenarem divisor.
 - Llavors calcularem el nombre d'atributs coincidents per aquest tipusAtribut entre els dos ítems.
 - Finalment farem: $(1.0 - (\text{atributscoincidents}/\text{divisor})) * 10$. D'aquesta manera, si no coincideix cap atribut d'aquest tipusAtribut pels dos ítems, la diferència seria 10; mentre que si coincideixen tots, la diferència seria 0.

- Cas tipusDada == **“Int”**: En aquest cas, com que per una part, de la mateixa forma que amb tipusDada == “Bool”, un ítem només pot tenir un atribut d’aquest TipusAtribut, i perquè els valors dels atributs són números, farem el següent:
 - Calcularem la diferència que hi ha entre l’atribut amb el valor més alt d’entre tots els que hi ha per a aquest TipusAtribut, i el més petit. A aquesta diferència l’anomenarem diferènciaMàxima.
 - Calcularem la diferència que hi ha entre el valor de l’atribut associat a aquest TipusAtribut de item₁, respecte el de item₂. A aquesta diferència l’anomenarem diferènciaAtributs
 - Llavors la diferència verdadera que obtindrem serà = $(\text{diferènciaAtributs} / \text{diferènciaMàxima}) * 10$.
- Cas tipusDada == **“Double”**: El mateix que en el cas tipusDada == “Int”, però amb double.

Un cop tenim aquesta diferència, calcularem el quadrat d’aquesta i l’afegirem al double suma.

- Un cop ja haguem fet el pas anterior per tots els TipusAtribut dels que tenim informació de item₁, farem l’arrel quadrada del double suma, calculant així la distància euclídea entre els dos ítems.

Això serà així en la majoria de casos, excepte un:

- En cas que per a cap dels TipusAtribut que tenim informació de item₁ en tenim per a item₂, llavors no podrem comparar aquests dos ítems, de forma que farem veure que la diferència sigui infinita. És a dir, diferència == Double.MAX_VALUE. Però això és molt poc probable que passi, casi impossible.

1.2.2 K-NEAREST NEIGHBOURS

L’algorisme k-nearest neighbours fa ús dels ítems que ha valorat un usuari. Donat un ítem a classificar busca els seus respectius ítems més semblants per, posteriorment, seleccionar l’ítem més abundant entre tots els grups de cada ítem valorat per l’usuari. Per aquest motiu, en el nostre projecte, si un usuari no té cap valoració l’algorisme k-nn farà saltar un error.

Primerament k-nn s'assegura que hi hagi suficients ítems per poder crear recomanacions i suficients ítems valorats per l'usuari abans de passar a descartar-los. En el nostre projecte hem suposat que les valoracions que “agraden” a un usuari són aquelles amb valors de 3 o més de 3, per tant descartem aquelles valoracions amb menys de 3. Tanmateix, com que ens podem trobar amb que l'usuari no ha puntuat suficients valoracions que li “agradin” en els casos en que no hi ha cap valoració de més de 3 agafarem aquelles que tenen puntuacions més grans o iguals que 2, i de la mateixa forma que existeixen aquests casos, també repetim el procediment si no hi ha puntuacions més grans o iguals que 2 amb les puntuacions més grans o iguals que 1.

Seguidament l'algorisme rep la distància calculada per DistItems (Distàncies entre Ítems, més informació a l'apartat 4.2.1) entre l'ítem valorat per l'usuari i tots els ítems existents, que no ha valorat l'usuari. La selecció d'ítems semblants es fa a partir de les distàncies, si la distancia calculada és menor a la distància màxima (que en el nostre cas hem assignat 20) llavors entrarà a la llista de “possibles ítems recomanats”. Cada “possible ítem recomanat” tindrà un comptador, per veure quantes vegades es repeteix, però aquest comptador no s'incrementa sempre igual. Com que cada ítem té una recomanació el que es farà és que el comptador es veurà incrementat per la puntuació que tenia l'ítem amb el que s'assembla, per exemple, si l'usuari ha valorat ens ítems 1 i 2, amb puntuació 3 i 5 respectivament, i l'ítem 1 s'assembla a l'ítem 4 i l'ítem 2 s'assembla a l'ítem 5 la recomanació final serà l'ítem 5, ja que el seu comptador valdrà 5 mentre que l'ítem 4 tindrà puntuació 3. A més per trencar empats afegim una part fraccional a aquest comptador mitjançant la fórmula $(\text{distanciaMaxima} - \text{distància}) / \text{distanciaMaxima} * \text{puntuació}$, de forma que aquells ítems que s'assemblen més a l'ítem amb bona puntuació sortiran beneficiats.

Finalment, un cop tenim la nostra llista amb puntuacions, el que fem és agafar els k ítems amb major valor, de manera que serien els que surten més vegades repetits, i a més en els ítems que més han agradat a l'usuari.

1.3 HYBRID ALGORITHM

L'algorisme híbrid calcula les recomanacions en funció dels resultats de les classes collaborative i content based filtering. Primer de tot, l'algorisme híbrid fa d'intersecció entre les dues llistes de recomanacions. Tot seguit, si la longitud d'aquesta llista és menor a k (on k és el nombre de recomanacions que volem per un usuari), procedim a afegir a la llista altres ítems, aquests ítems s'obtenen a partir de fer la unió del algorismes collaborative i content based filtering amb una

peculiaritat, en cas que un dels dos algorismes doni recomanacions dolentes, la recomanació resultant tindrà el doble de recomanacions bones que de dolentes, sent les recomanacions bones les recomanacions fetes per l'altre algorisme.

Per exemple si les recomanacions resultants del collaborative filtering son dolentes, la llista de recomanacions resultant tindrà el doble de ítems obtinguts mitjançant content based filtering que ítems obtinguts amb COL filtering.

Pel que fa la qualitat de una recomanació, les classes COLFiltering i CBFfiltering tenen un mètode que analitza de forma bàsica i superficial les puntuacions dels ítems recomanats i retorna un booleà que indica si la qualitat de una recomanació és bona o dolenta.

2. JUSTIFICACIÓ DE LES ESTRUCTURES DE DADES

Un cop ja tenim explicats els algorismes, s'ha de justificar quines estructures de dades hem utilitzat per a l'implementació d'aquests, és a dir, perquè la implementació que hem utilitzat és beneficiosa en termes de cost de cara a l'optimització temporal del càlcul d'aquests:

2.1 COLLABORATIVE FILTERING

Per explicar les estructures de dades d'aquest algorisme, abans necessitem entendre les de la classe "DistUsuari".

A DistUsuari tal com s'ha explicat a l'apartat anterior, calculem les distàncies que van des d'un determinat usuari (UAnalitzat), cap a tots els altres. La constructora de DistUsuari té com a argument un Set<Usuari> que conté un set amb tots els usuaris. Posteriorment es calculen totes les distàncies entre el UAnalitzat i cada usuari del Set i s'emmagatzema dins un HashMap <Usuari, Double>. L'elecció de fer servir un HashMap és que podem emmagatzemar parells de key, valor directament i que és la implementació de Map que més ens interessa. A l'hora de calcular les distàncies per a un usuari, necessitem mirar tots els ítems del segon usuari, per tant hem d'iterar sobre un Set de ítems de l'usuari per a cada usuari. Per tant la complexitat és $O(n)$ on n és el número d'usuaris ja que hem de fer n iteracions i en cada una d'elles k iteracions on k és el número de ítems valorats per l'usuari i per tant constant $O(1)$, i una operació d'incursió en un HashMap de també cost $O(1)$.

D'aquesta forma la classe de Collaborative Filtering disposa d'un HashMap<Integer,HashMap<Integer, Double>> que emmagatzema les distàncies entre usuaris i un HashMap<Integer,Usuari> que conté tots els usuari i la seva corresponent identificació. El primer HashMap de HashMaps ens interessa especialment per poder accedir a les distàncies de forma fàcil i ràpida, per el HashMap d'usuaris passa el mateix, en és molt útil poder accedir ràpidament a un usuari per posteriorment fe-li consultes.

El cost de calcular totes les distàncies entre cada parell d'usuaris és de $O(n^2)$ ja que hem de calcular les distàncies de n usuaris cap a n usuaris.

D'altra banda, per a poder calcular els clústers on disposem cada usuari necessitem executar el k-Means. Aquest se li passa com a paràmetre una copia de les distàncies entre usuaris per tal de poder-les consultar quan es vulgui. A l'hora de calcular els clústers, primer de tot s'assignen de forma random k centroides que són usuaris per tant fem k iteracions per assignar els centroides. Aquests centroides s'emmagatzemen en un ArrayList<HashSet<Integer>> on el integer és l'identificador d'un usuari. Cada posició de l'ArrayList representa un cluster per tant tindrem una ArrayList de k posicions i cada posició conté un HashSet amb tots els usuaris que formen part del clúster. La utilització d'una

ArrayList és deguda a que és l'estructura de dades més eficient que ens permet guardar tots els clústers. Altrament, un HashMap ens permet guardar tots els identificadors, consultar-los i veure si estan en temps constant $O(1)$. Per tant tenim $O(k)$ per assignar els k centroides a un cluster.

Per tal de col·locar tots i cada un dels usuaris en un cluster i que aquest sigui el adequat executem 20 vegades iteracions de n vegades, on n són el número de usuaris el següent procés:

- buscar el centroide a mínima distància. Per fe-ho necessita recórrer la ArrayList de HashMaps clusters, és a dir, k vegades, $n \cdot k$ usuaris com a màxim. $O(k \cdot n)$.
- assignar el usuari al cluster a menys distància. $O(1)$.

Per tant, el càlcul dels clústers és de $O(k \cdot n^2)$.

Finalment, creem un HashSet de Ítems a valorar per a poder guardar tots on guardem tots aquells ítems que han valorat els usuaris del mateix cluster que l'UActiu però no han estat valorats per l'UActiu. L'utilització d'un HashSet no té gaire relevància aquí ja que només emmagatzema Items. Tanmateix, creem un HashMap de tots aquest ítems i la seva corresponent predicció. I d'aquesta forma només queda parlar del Slope One.

L'algorisme de Slope One rep com a argument un $\text{HashMap}\langle \text{Integer}, \text{Usuari} \rangle$ que són els usuaris veïns de l'UActiu. Aquesta estructura ens permet accedir fàcilment i ràpidament a la informació de cadaUsuari veí.

Dins de la funció on es calcula la predicció de valoració per un ítem j , iterem sobre totes le valoracions de l'usuari actiu, $O(k)$. A més, iterem sobre cada usuari veí, i en ell sobre les seves valoracions per tal de poder saber les desviacions de puntuacions del ítems. Per tant tenim $O(k \cdot n)$. Tot seguit recorrem un $\text{HashMap}\langle \text{Item}, \text{ArrayList}\langle \text{Double} \rangle \rangle$ diferències que conté totes les diferències de valoracions de cada ítem per a cada usuari que l'ha valorat que no sigui el UActiu. El cost de recórrer aquest HashMap és de $O(k \cdot u) = O(k)$ on k són els ítems valorats per l'usuari actiu. En resum, el cost de l'algorisme SlopeOne és de $O(k \cdot n)$.

Conclusió: Com hem vist, les estructures de dades que s'utilitzen principalment en el collaborative filtering són HashMap i HashSet ja que són les implementacions més edients de Map i Set. A més, no ens interessa tenir ordenats els elements, sinó que volem accedir, modificar, afegir, eliminar de forma ràpida, i aquestes estructures de dades ens ho permeten sense comprometre el cost, com hem vist. També s'utilitzen ArrayList quan es volen guardar elements d'una forma més ordenada i la implementació ens ho demana.

2.2 CONTENT-BASED FILTERING

En aquest algorisme, com en l'anterior, primer necessitem entendre l'estructura de dades amb la qual funciona la classe que li passa les distàncies a aquest algorisme.

En aquest cas, és la classe `DistItem`. El primer que cal destacar, és que aquí, a diferència del que passa amb `DistUsuari` (en que només es calculen les distàncies d'un usuari cap a altres), directament li introduïm un set d'ítems a la classe, i aquesta automàticament ja crea totes les distàncies de tots els ítems, cap a tots els ítems, creant així totes les distàncies per a totes les combinacions possibles d'ítems introduïts.

Hem decidit fer això així perquè com que al calcular les distàncies entre ítems, comparem aquests segons els seus atributs, i un cop un ítem ja s'ha creat els seus atributs ja no es poden modificar, de forma que aquí és molt menys probable que s'hagin de recalculer distàncies entre ítems (si u comparem amb usuaris i `DistUsuari`).

De fet, no haurem de recalculer les distàncies entre dos ítems mai, ja que els atributs entre aquests dos mai canviaran, de forma que si ho fem d'aquesta manera, un cop hem calculat les distàncies per primera vegada, ja no tenim que fer res més. A més, si un usuari actiu per exemple volgués crear un ítem, tenim la possibilitat d'afegir aquest a la classe `DistItem` de forma que només s'hagin de calcular les distàncies dels ítems que ja tenia aquesta classe cap a l'ítem nou. I si per contra, un usuari vol eliminar un ítem, només haurem d'eliminar les distàncies que van cap (o des de) aquest ítem.

Per tant, per tal d'implementar aquest funcionament de la classe `DistItem`, i a més, intentant-ho fer de la forma més eficient possible, hem implementat aquesta classe amb dos estructures:

- `HashMap<Item, HashMap<TipusAtribut, HashSet<Atribut>>> tipusAtributsItems;`
- `HashMap<Item, HashMap<Item, Double>> distàncies;`

Primerament podem observar que no utilitzem cap llista, sinó només maps, això és perquè no ens interessa guardar cap ítem (o tipus atribut de ítem) en cap ordre en concret.

La primera estructura és necessària per calcular la segona (és a dir, per calcular les distàncies entre ítems). A la primera estructura podem observar que, per a cada ítem, classifiquem els atributs d'aquests segons els seus `TipusAtribut`. Això, ho fem d'aquesta manera ja que a l'hora de calcular la distància entre dos ítems, ho farem comparant els diversos atributs d'aquests dos segons el `TipusAtribut` que siguin aquests. D'aquesta forma, a l'hora de comparar dos ítems, ja tenim els atributs d'aquests dos ordenats i podem fer el càlcul ràpidament.

La segona estructura, és similar a: `HashMap<Integer,HashMap<Integer, Double>>`; la qual es troba a l'algorisme Collaborative Filtering, tot i que aquí no es tracta d'usuaris, sinó d'items, i a més aquesta estructura ja es creada directament dins de la classe `DistItem`.

Per tant, d'aquesta manera, per calcular totes les distàncies que van d'un item cap a tots els altres, trigarem $O(n)$, i com que tenim n items, totes les combinacions de distàncies possibles es poden realitzar en temps $O(n^2)$. Això és possible ja que el calcul d'una distància el podem considerar constant ($O(1)$), pel simple fet que tenim molts menys TipusAtributs que Items.

Un cop explicat això, ja podem passar a l'algorisme. L'estructura de la qual disposa la classe `CBFiltering` és la següent:

- `HashMap<Item, HashMap<Item, Double>> totesDistancies;`

Si ens fixem, aquesta estructura ja la tenim, ja que és la que ha calculat la classe `DistItem`, de forma que la podem crear sencera sense cost extra.

Llavors, pel que fa al cost temporal de la classe `CBFiltering`, ens hem de fixar en com es fa la creació del que retorna aquesta, que és:

- `ArrayList<Item>`

Aquí sí que hem optat per una llista, perquè ens interessa retornar la recomanació d'items amb un ordre en que els primers items de la llista siguin els millors, és a dir, els més recomanats. No obstant la ordenació d'aquests no comporta cap penalització en el cost temporal.

De fet, el cost temporal de la classe `CBFiltering` ve marcat per la creació de

- `HashMap<Item, Double> posicions`

és a dir, per la computació dels elements més propers d'un item. No obstant, aquest calcul no serà mai superior a $O(n^2)$. Per tant, finalment el cost temporal de l'algorisme Content-Based Filtering serà $O(n^2)$.

Conclusió: Finalment, per a aquest algorisme podem obtenir unes conclusions bastant similars a les que hem acabat obtenint per a l'algorisme Collaborative Filtering. Hem vist que les estructures de dades més adients son el `HashMap` i `HashSet`, ja que no ens interessa tenir ordenats els elements, sinó que volem accedir, modificar, afegir, eliminar de forma ràpida... I finalment, aquí ja si que obter per una llista, on retornar de forma directa una llista de recomanacions.

2.3 HYBRID ALGORITHM

La classe de l'algorisme híbrid només té una estructura de dades, que és una `ArrayList<Item>` on es guarden les recomanacions resultants de l'algorisme. En aquesta ocasió ja ens és suficient perquè només ens interessa tenir emmagatzemats els ítems, no necessitem accedir a ells ni modificar-los, i és per això que no fem ús de cap `Map` o `Set`.

D'altra banda, pel que fa els mètodes d'aquesta classe, el mètode `trobaRepeticions`, és a dir la intersecció de les recomanacions fetes pel `COLFiltering` i el `CBFiltering`, conté dos bucles. Per tant té un temps quadràtic $O(n^2)$ respecte les recomanacions, que normalment no contenen gaires ítems. Per tant no té un cost elevat.

De la mateixa forma el mètode de unir recomanacions itera com a màxim k vegades, sent k el nombre de recomanacions que volem donar a l'usuari per tant podem considerar que s'executa en temps constant $O(1)$.

Conclusió: L'algorisme híbrid de recomanacions no suposa un cost extra considerable i per tant tot el cost resideix en el càlcul de les recomanacions dels algorismes content based i collaborative filtering, els costos dels quals ja s'han explicat en els apartats anteriors.

2.4 CONTROLADOR DOMINI

Les estructures principals del `CtrlDomini` es troben en cada un dels controladors de domini:

- `CtrlDominiConfiguracio`: Aquesta classe conté un atribut *tipusAtribut* que emmagatzema els tipus de Atributs de la aplicació. Aquest atribut és un `TreeMap<Pair<Integer, String>, TipusAtribut>`. La decisió de utilitzar aquesta implementació del `Map` es deu a que ordena els elements per les seves keys i es pot poden consultar els elements de forma ràpida i fàcil.
- `CtrlDominiItem`: Aquesta classe conté un atribut *items* que com el seu nom indica conté tots els ítems que té l'aplicació. L'utilització d'un map es deu un altre vegada a que es pot accedir a qualsevol ítem de forma eficient i ràpida. A més, només utilitzem map ja que en la nostre implementació tampoc ens importa tant l'ordre en que es presenten els ítems en el `Map`.
- `CtrlDominiRecomanacio`: Aquesta classe, que emmagatzema les recomanacions per al usuari actiu, compta amb un atribut *itemsRecomanatsPerUsuari* el qual és un `TreeMap<Integer, HashSet<Integer>>` on es troben parells de identificadors de ítems i ítems. La decisió de usar aquesta estructura de dades és exactament la mateixa que en les anteriors.

- CtrlDominiUsuari: Aquesta classe conté un atribut *usuaris* que emmagatzema els usuaris que o bé s'han registrat o bé han valorat un ítem. Aquest atribut és un Map<Integer, Usuari> que ens permet accedir de forma ràpida als elements però tampoc ens interessa l'ordre en el que estan guardats els usuaris.
- CtrlDominiValoració: En aquesta classe podem trobar un atribut *valoracions* que conté totes les valoracions de ítems fetes per usuaris. Aquest atribut és un Map<Pair<Item, Usuari>, Valoracio> que té les mateixes bondats que el Map del CtrlDominiRecomanacio.

D'altra banda en la classe CtrlDomini trobem diversos mètodes que retornen Maps i Sets. Aquests mètodes són els que es comuniquen amb la capa de presentació i considerem que aquestes estructures de dades són suficientment bàsiques com per a que qualsevol capa de presentació no tingui cap tipus de problema en la seva implementació. Aquestes estructures de dades ens faciliten molt la implementació i no veiem necessari convertir-les en ArrayList o estructures encara més simples.

D'altra banda els mètodes que es comuniquen amb la capa de persistència manegen ArrayLists en la majoria de casos, encara que a vegades també s'utilitzen Maps i Sets per passar conjunts d'elements entre capa i capa. El motiu d'escollir aquestes estructures de dades és el mateix que en el cas dels mètodes que es comuniquen amb la capa de presentació, és a dir, són suficientment bàsiques i ens faciliten la implementació de la aplicació.